

РЕШЕНИЕ

№ 168

гр. Варна, 12.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мила Й. Колева

при участието на секретаря Нели П. Катрикова Добрева
като разгледа докладваното от Мила Й. Колева Търговско дело №
20233100900200 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявените обективно съединени иски са с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД.

По изложените в исковата молба обстоятелства, „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД, ЕИК 103930885, със седалище гр. Варна, е поискало да бъде осъдено „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, ЕИК 206938735, със седалище гр. Горна Оряховица, да му заплати сумата общо от **45974.55 лева**, от която 41494.52 лева по фактура 0000015890 от 23.01.2023 г., сумата от 4451.87 лева по фактура 0000015893 от 25.01.2023 г. и сумата от 28.16 лева по фактура 0000015896 от 27.01.2023 г., представляваща неплатено възнаграждение по сключен между страните Договор за пристанищни услуги от 22.12.2022 г., както и сумата от общо **857.60 лева**, представляваща обезщетение за забавено плащане, от която сумата 776,62 лева обезщетение по първата фактура за периода от 31.01.2023 г. до 30.03.2023 г. включително, сумата от 80.50 лева обезщетение по втората фактура за периода от 02.02.2023 г. до 30.03.2023 г. и сумата от 0.49 лева обезщетение по третата фактура за периода от 04.02.2023 г. до 30.03.2023 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до

окончателното плащане. Претендира се присъждане и на направените по делото разноски.

Ищецът твърди, че е собственик и оператор на пристанищен терминал „Одесос ПБМ – Варна”, част от пристанище за обществен транспорт Варна. Съгласно Договор за пристанищни услуги от 22.12.2022 г. ответникът е възложил, а ищецът приел да извърши директна и/или индиректна обработка и съхранение на уреа в насипно състояние, с последващо пакетиране и съхранение на биг бегове. Съгласно чл.8 от Договора, взаимоотношенията между оператора (по отношение на предоставените от него услуги) и клиента - ответник, се уреждат от Обичаите на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД. Съгласно чл. 9 от Договора, редът и условията за приемане, претоварване и експедиция на или от пристанищен терминал „Одесос ПБМ – Варна” на товарите, са регламентирани от Обичаите, договорените условия в Договора и Тарифата на пристанището. Съгласно чл.15 от Договора, клиентът се задължава да има регистриран профил и работи (да подава заявки за получаване и/или експедиция и др.) през електронната система на пристанището, която наред с Обичаите и Тарифата е публично достъпна по всяко време, на сайта на оператора: <https://www.portodesos.com/>. Достъп за работа в системата, чрез собствен профил, получава всеки клиент на пристанището, след заявка за регистрация до оператора и създаване на профила. Системата гарантира проследимост на всяка стъпка от работния процес, в прогрес, като удостоверява всяко едно действие по време, вид, заявка, започване на обработката, завършване, претегляне и изход, включително удостоверява лицата участвали в процеса.

На 23.12.2022 г. ищецът получил Наредждане № 1/2022 за разтоварване и експедиция на стока по Договора, от приетия в пристанището на Изпълнителя кораб м/к SKY VISA. На 27.12.2022 г. бил подписан Генерален акт № 82 за извършеното от ищеца разтоварване, започнало на 23.12.2022 г. и завършило на 27.12.2022 г. Корабът е разтоварен в пристанището на Изпълнителя и цялата възложена от клиента работата е извършена, вкл. разтоварване, складиране, пакетаж, препакетаж, претегляне, натоварване на предоставените от Клиента камиони, посочени в заявките му и експедиране от пристанището. За предоставените на ответника съгласно Договора услуги, ищецът - изпълнител е издал 6 бр. фактури (№№ 15815 от 31.12.22 г., 15786 от 29.12.22 г., 15858 от 11.01.23 г., 15890 от 23.01.23 г.,

15893 от 25.01.23 г. и 15896 от 27.01.23 г.), предоставени на Възложителя на посочените във фактурите дати по електронен път, съгласно Договора. Първите 3 бр. от фактурите са заплатени, а следващите 3 бр. от фактурите не са заплатени. Незаплатените фактури са на обща стойност от 45974.55 лева.

Фактура № 15890 от 23.01.2023 г. се отнася за предоставените услуги по пакетиране, складиране и експедиция на товара (тор в Биг Бегси), както следва: по 58 броя заявки на Клиента, с номера: 27053, 27317, 27321, 27316, 26520, 26477, 27254, 27251, 27249, 27246, 27247, 27252, 27253, 27248, 27237, 27236, 27217, 27218, 27213, 27211, 27215, 27216, 27212, 27208, 27207, 27214, 27136, 27018, 26776, 26525, 26465, 27058, 27060, 26518, 27055, 27059, 27022, 27021, 27052, 27039, 27017, 27020, 26826, 27019, 26466, 26522, 26483, 26779, 26413, 26475, 26382, 26384, 26521, 26464, 26435, 26356, 26440 и 26472, съгласно генерирания от Системата отчет за периода от 11.01.2023г./00:00ч., до 24.01.2023г./23:57ч. Извършените услуги на основание посочените 58 бр. заявки, са описани от позиция № 1 до № 7 във фактурата; по 1 брой заявка на Клиента, с номер 27414 от 26.01.2023 г., съгласно генерирания от Системата отчет за периода от 26.01.2023 г./15:22 ч. до 26.01.2023 г./23:59 ч. Извършените услуги на основание тази заявка са описани от позиция № 8 до № 12 във фактурата; Предоставените по тази фактура услуги са извършени въз основа на общо 59 броя генерирани в Системата заявки на Клиента.

Фактура № 15893 от 25.01.2023 г. се отнася за предоставените услуги по пакетиране, складиране и експедиция на товара (тор в Биг Бегси), по 8 броя генерирани в Системата заявки на Клиента, с номера: 27400, 27401, 27377, 27380, 27381, 27379, 27378 и 27376, съгласно генерирания от Системата отчет за периода от 25.01.2023 г./00:00 ч. до 26.01.2023 г./15:20 ч. Извършените услуги, на основание посочените 8 бр. заявки, са описани от позиция № 1 до № 7 във фактурата.

Фактура № 15896 от 27.01.2023 г. касае начисляване на доплащането за вид превозно средство - ремарке тип „гондола" (съгласно чл. 26 от Договора), по 1 брой генерирана в Системата заявка на Клиента с номер 27401.

В срока по чл. 372 ГПК ищецът е депозирал допълнителна искова молба, с която оспорва възраженията на ответника. Излага, че ищецът не е имал контрол върху изготвената в Египет документация. В Акт известие и

Генерален акт данните за товара почиват изцяло на изходни данни на ответника. Излага, че не са налице липси, а фири в минимален размер.

Ответникът е депозирал писмен отговор, с който оспорва иска като недопустим, евентуално неоснователен. Не оспорва, че между страните има подписан Договор за пристанищни услуги на 22.11.2022 г., с който ищецът се е задължил да извърши следните услуги: „Директна и/или индиректна обработка и съхранение на уреа в насипно състояние, с последващо пакетиране и съхранение на биг бегове". Не оспорва факта, че 23.12.2022 г. е започнало разтоварване на кораба и на 27.12.2022 г. е завършило разтоварването на кораба, като от ищеца е издаден генерален акт № 82/27.12.2022 г. и акт известие от същата дата за разтоварване, подписан от представители на ищеца, от капитана на кораба и от митнически служител.

Не оспорва, че по Договор за пристанищни услуги на 22.11.2022 г. са заплатени 3 броя фактури, а именно: фактура № 15786/29.12.2022 г., фактура № 15815/31. 12.2022 г. и фактура № 15890/10.01.2023 г.

Излага, че с договор от 15.12.2022 г., сключен между VERTIQAL AG и „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД са закупени 3850 тона карбамид от VERTIQAL AG, за което е издадена и фактура AFI20220085/15.12.2022 г. Стоката е транспортирана от Египет, като при товаренето ѝ е претеглена и предадена за транспортиране и натоварване на кораба от Египет до Пристанище Одесос Варна, като от документите по транспорта е видно, че количеството е 3850 тона карбамид. Предаването на товара от превозвача на ищеца в пристанище Одесос Варна е извършено с подписването на издаден генерален акт № 82/27.12.2022 г. и акт известие от същата дата за разтоварване, с което е удостоверено разтоварване на 3 849 710 кг. вместо заявените 3850 000 кг., т.е с 290 кг. по-малко карбамид с тегловно състояние на азот 46,59% /уреа/ насипно, подписан от представители на ищеца, от капитана на кораба и от митнически служител. За приемането на стоката е издаден сертификат с реф. номер В 2212146 от акредитирана и сертифицирана контролна организация „Инколаб сървисез България - Независими сървейори и консултанти” ЕООД, като за получени/разтоварени стоки, предмет на настоящия спор е издаден Драфт сървей сертификат, от който е видно, че товара на кораба, предаден на ищеца е 3849,710 тона.

Излага, че процесните фактури, предмет на настоящия спор,

произтичат от подписан между страните Договора за пристанищни услуги на 22.11.2022 г., като експедираното количество пакетиран карбамид, предадено от ищеца на ответника за периода от 27.12.2022 г. до 26.01.2023 г. е извършено със 152 доставки и е общо 3801,780 тона по данни от системата на ищеца, т.е. предадени са по-малко 47,930 тона карбамид. С писмо, изпратено на 07.02.2023 г. от ищеца, ответникът получил покана за погасяване на просрочени задължения към ищеца в размер на 45974.55 лева. С писмо, изпратено по имейл на 20.02.2023 г. и пощата с обратна разписка, получено от ищеца на 21.02.2023 г., ответникът е отправил искане за експедиция на останалите 47,850 тона карбамид, представляващо разлика между доставеното количество по фактура и експедираното количество стока, като ответникът уведомил ищеца, че на основание чл. 90 от ЗЗД задържа плащането по процесните фактури /фактура 15890/23.01.2023 г., по фактура 15893/25.01.2023 г. и по фактура 15896/27.01.2023 г./ докато не се експедират останалите 47,850 тона карбамид. С писмо, изпратено на 20.02.2023 г., ответникът получил писмо, съдържащо като прикачен файл кредитно известие № 0100000156/14.02.2023 г. за сумата от 378,46 лева, с основание: „разтоварване на кораб по ИВ с включен вътрешен транспорт и приемане на склад на карбамид с тегловно съдържание на карбамид 46.59% /уреа/" количество: - 50.000 тона, единична цена: „7,569" стойност в лева: „-378,46лева". На 23.02.2023г. ищецът е изпратил писмо с изх.№ 22/23.02.2023г., представляващо и покана за доброволно плащане, с което признава липсите и е отхвърлено искането на ответника за експедиране на допълнителни количества карбамид по договора за пристанищни услуги на 22.11.2022 г., като към писмото е приложено и кредитно известие № 0100000156/14.02.2023 г. за сумата от 378,46 лева, с основание: „разтоварване на кораб по ИВ с включен вътрешен транспорт и приемане на склав на карбамид с тегловно съдържание на карбамид 46.59% /уреа/" количество: - 50.000 тона, единична цена: „7,569" стойност в лева: „-378,46лева". С писмо изх. № 0002ТК от 02.03.2023 г. ответникът изпратил уведомление за прихващане и покана за доброволно плащане до ищеца. На 08.03.2023 г. с имейл ищецът уведомил ответника, че с протокол 2000000049/15.02.2023 г. е анулирал издаденото кредитно известие № 0100000156/14.02.2023 г. за сумата от 378,46 лева, с основание: неправомерно издадено кредитно известие.

Ответникът е предал на ищеца за складиране и съхранение 3849,710

тона карбамид с тегловно състояние на азот 46,59% /уреа/ по Договор за пристанищни услуги от 22.12.2022 г. /коригирано с драйф сертификат от Инколаб/, като експедираното количество карбамид е 3801,780 тона, което е с 47,930 тона по-малко от предаденото за съхранение количество, с което за ответника е възникнало правото да иска тяхното връщане.

Излага, че ищецът без да уведоми ответника е изменил „Обичаите” през 2023 г., като е качил на сайта си нови на 10.01.2023 г. с дата на утвърждаване от СД от 19.01.2023 г. Предоставените с исковата молба вариант на „Обичаите” са за 2021 г. и не са актуални към датата на сключване на договора за пристанищни услуги от 22.12.2022 г.

Ответникът моли за отхвърляне на иска, ведно с присъждане на направените по делото разноски. С допълнителния отговор поддържа направените с отговора възражения.

В съдебно заседание ищецът „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД, чрез процесуалния си представител ю.к. Л., поддържа така предявените искове и моли за тяхното уважаване. Претендира присъждане на разноски по делото, съобразно представения списък по чл. 80 от ГПК.

В съдебно заседание и с писмени бележки ответникът „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, чрез процесуалния си представител адв. К., моли за прекратяване на производството по делото като недопустимо, тъй като исковете били преждевременно предявени, евентуално - за отхвърляне на исковете като неоснователни и недоказани. Претендира присъждане на направените по делото разноски. Представя списък на разноските по чл. 80 от ГПК.

Окръжният съд, преценявайки събраните по делото доказателства и доводите на страните по реда на чл. 12 и чл. 235, ал. 2 и ал. 3 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Неоснователно е твърдението на ответника „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, че така предявените искове са недопустими, тъй като са преждевременно предявени преди изтичането на крайния срок на договора от 22.12.2022 г. На първо място, фиксираната от страните като краен момент на договора дата е без значение при положение, че се твърди наличието на окончателно изпълнение на същия, с което са

приключили отношенията между страните по него. На второ място, всеки един спор, възникнал между страните при или по повод на изпълнението или неизпълнението на договора, може да бъде разрешаван по исков ред, независимо от това дали действието на договора е прекратено или не.

На 22.12.2022 г. в гр. Варна между „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД, в качеството му на оператор на пристанищни услуги, и „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, в качеството на клиент, е бил сключен Договор за пристанищни услуги, с който второто дружество е възложило на първото извършването на следните услуги, а именно: „Директна и/или индиректна обработка и съхранение на уреа в насипно състояние, с последващо пакетиране и съхранение на биг бегове”. Договорът е касаел уреа, която е била закупена от дружество със седалище в страна извън ЕС – Швейцария, а именно VERTIQAL AG, за което е била издадена търговска фактура № AFI20220085/15.12.2022 г. Закупеното количество уреа документално е посочено като 3850 тона, като е натоварено на кораб в Египет и е следвало да бъде доставено до Пристанище Одесос Варна. За превоза е бил съставен коносамент № 1, в който като изпращач е посочен Дамиета Египет от името на VERTIQAL AG. Превозът е следвало да бъде извършен с моторен кораб SKY VIZA, като натоварването е било в пристанище Дамиета в Египет, а като пристанище на разтоварване е посочено Пристанище Варна – България. В същия коносамент като получател на товара е посочено „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД. Съгласно акт-известие от 27.12.2022 г., корабът е пристигнал в Пристанище Варна на 23.12.2022 г., като в същото е посочено, че обявеният товар по манифест е 3850 тона карбамит /уреа/, а в действителност е налице 3847,710 тона или с 290 кг. по-малко от обявеното. Така посоченото действително съдържание на товара е определено от „Инколаб Сървисез България независими сървейори и консултанти” ЕООД – гр. Бургас, по метода драфт сървей. Преди това до ищцовото дружество е било изпратено Нареджане № 1 от 23.12.2022 г. за разтоварване и експедиция, въз основа на което дружеството е следвало да извърши разтоварване на моторния кораб SKY VIZA и последващи действия по експедиция на товара, като в нареждането теглото на товара е посочено като 3850 тона. Видно от Генерален акт № 82/27.12.2022 г., разтоварването е започнало на 23.12.2022 г. в 17,20 ч. и е завършило на 27.12.2022 г. в 9,40 ч. Съгласно чл. 15, т. 3 от Договор за пристанищни услуги от 22.12.2022 г., „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА

КОМПАНИЯ” ЕООД е било задължено да подаде „Заявка за регистрация” за създаване на профил в Електронната система на пристанището, чрез която да подава заявките за получаване и/или експедиция с възможно най-подробно съдържание. Съгласно заключението на изслушаната по делото СКТЕ с вещо лице инж. Г. Г., предоставената по делото информация за отношенията между страните във връзка с изпълнението на договора съвпада с информацията, извлечена от системата за управление на процесите „Посейдон”. В последната има създаден профил на клиент „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, през който са подадени 211 броя заявки за експедиция за периода от 23.12.2022 г. до 26.01.2023 г. От тях 59 броя /28%/ са отказаните от клиента и 152 са изпълнени. Самите заявки са подавани от фирма „Климарин” ООД – гр. Варна, която е представител на товарача. Вещото лице е посочило също така, че предаденото от „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД на „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД пакетирано количество карбамид от 3801,780 тона съвпада със сумарните количества на базата на всички 152 изпълнени заявки по справка за кантарно сведение за периода от 27.12.2022 г. до 26.01.2023 г. и справка – отчет за същия период. Същевременно от страна на ответника няма постъпили заявки за изпълнение в системата след 26.01.2023 г.

От заключението на изслушаната по делото съдебно-счетоводна експертиза с вещо лице А. Д. Т. се установява, че във връзка с отношенията между страните по процесния договор и неговото изпълнение, „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД е издало 6 броя фактури, посочени на стр. 3 от заключението, като първата от тях се отнася до сумата, дължима се за разтоварване на кораба, а останалите 5 фактури са свързани с обработката на товара, изразяваща се в пакетиране, етикиране, претегляне. Същевременно вещото лице сочи, че към делото от страна на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД са приложени приемни актове за приети товари в склад, обобщени експедиционни документи към заявка и кантарно сведение и отчет за периода 27.12.2022 г. – 26.01.2023 г., съдържащи данни за заявките на ответника по номера, кантарни бележки, номер на превозното средство и съответните количества стока. Съгласно тях, общото обработено от ищеца количество уреа било 3801,78 тона. Тези фактури са осчетоводени по надлежния ред, както от ищеца „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД, така и от ответника „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, като последното дружество е ползвало данъчен кредит за същите. Същевременно

„АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД е подало митнически декларации за количеството урея, като първата от тях е от 23.12.2022 г. и е била за 3500 тона, а втората е от 30.12.2022 г. - за 349,71 тона. В обобщение, вещото лице сочи, че фактурираното от ответника при покупката количество урея е в размер на 3850 тона, като цената на 1 тон е 650 щатски долара, равняващи се 1196,96 лв. при централен курс на БНБ 1,84147 лв./USD за 15.12.2022 г., а стойността на 47,930 тона карбамид по същата цена на придобиване е 57 370,29 лв. Съгласно издадените от „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД фактури, разтовареното количество урея е 3850 тона, пакетирани и претеглените количества съобразно фактурите са 3800,03 тона, а количествата съгласно кантарното сведение и отчет са 3801,78 тона. Доколкото на 21.12.2022 г. „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД е продало цялото количество карбамид на „АГРОБЛОК” ЕООД, за което е издадена фактура № 1000000003 от 21.12.2022 г., вече пакетирани количества не са предавани на ответника по делото, а са били превозвани директно до обекти на дружеството – купувач. Същевременно на 02.05.2023 г., съгласно издадено от „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД кредитно известие към „АГРОБЛОК” ЕООД, е коригирано продаденото количество карбамид като е направена сторно операция за 48,22 тона карбамид.

Между страните не съществува спор, че ответникът е заплатил на ищеца сумите по издадените от последния фактури, с изключение на спорните три от тях. На отправеното от страна на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД искане за заплащане на сумите по посочените фактури, „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД е отговорило с писмо от 20.02.2023 г., с което е заявило, че ищцовото дружество е приело на съхранение 3849,710 тона карбамид. Същевременно пакетираният карбамид е експедиран и съгласно кантарните бележки се установява, че са експедирани 3801,860 тона. Същевременно, съгласно кантарни бележки при приемане на експедирания карбамид, се установява, че са доставени и приети 3801,940 тона. Налице е разлика от 47,850 тона карбамид, за което „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД правело искане за експедиция, с което „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД да изпълни изцяло задължения си по Договора за пристанищни услуги от 22.12.2022 г. Със същото писмо е заявено, че на основание чл. 90 от ЗЗД „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД ще задържи дължимото се

по трите фактури плащане до предаването на останалите 47,850 тона карбамид. Във връзка с това писмо, с друго такова с изх. № 22/23.02.2023 г. „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД е заявило, че е изпълнило задълженията си изцяло като всички количества по договора за пристанищни услуги от 22.12.2022 г. са експедирани изцяло от пристанището, като доколкото целият товар е обработен, експедицията е приключена в цялост и задължението на дружеството е изпълнено, „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД няма основание за задържане на дължимото по трите фактури плащане. С оглед на това отново е отправена покана за доброволно изпълнение от страна на ответника. От страна на последния е налице писмо с изх. № 0002ТК/02.03.2023 г., с което по повод новата покана за доброволно изпълнение е направено изявление, че плащането ще бъде задържано на основание чл. 90 от ЗЗД до предаване на липсващите според ответника 47,850 тона карбамид, като същевременно с това се извършва прихващане на вземането на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД по трите фактури със стойността на липсващия карбамит в размер на 56 976,08 лв., представляваща стойността на 47,850 тона карбамид по доставна цена в размер на 5650 лв. за тон. Във връзка с това прихващане, „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД е поканено в 7-дневен срок от получаване на писмото да заплати на „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД сумата от 11 028,53 лв., представляваща остатък след извършеното прихващане.

От посоченото по-горе следва изводът, че между страните по делото не съществува спор, че дължимата се по Договора за пристанищни услуги от 22.12.2022 г. работа, за която са издадени спорните три фактури, е изпълнена. Това следва от обстоятелството, че липсва спор относно това, че количеството карбамид, за което са издадени тези фактури – 3801,78 тона, действително е било разтоварено от моторния кораб, като в следствие е пакетирано от ищеца и чрез посочените в представените по делото отчети превозни средства е експедирано до крайния получател. Освен това, тези фактури са надлежно осчетоводени в счетоводството на ответника „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД и от заключението на изслушаната по делото съдебно-счетоводна експертиза с вещо лице А. Д. Т. се установява, че за същите е ползван данъчен кредит. Поради това „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД дължи възнаграждение за извършените и удостоверени с тези фактури действия от страна на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД в

изпълнение на задълженията му по Договора за пристанищни услуги от 22.12.2022 г. Спорен в отношенията между страните е въпросът за съществуването на 47,850 тона карбамид, с който въпрос ответното дружество свързва изпълнението на задължението си за заплащане на сумите по трите фактури. И двете направени от ответното дружество възражения – това по чл. 90 от ЗЗД и това по чл. 99 и сл. от ЗЗД, се основават на твърденията, че това количество карбамид е било предадено на ищеца. Първото от тях предполага, че това количество съществува и към момента като следва да бъде пакетирано и предадено на ответника в изпълнение на задълженията на ищеца по Договора за пристанищни услуги от 22.12.2022 г. Второто възражение следва да се разглежда като евентуално, доколкото предполага, че това количество липсва и тази липса се дължи на виновно поведение на ищеца, поради което той следва да заплати на ответника равностойността на липсващото количество. От своя страна „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД твърди, че е изпълнило изцяло задълженията си по договора от 22.12.2022 г., като е обработило цялото доставено и разтоварено количество карбамид, като не е налице твърдения от „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД остатък. Във връзка с това следва да бъде установено какво е действителното количество карбамид, което е било доставено с моторния кораб SKY VIZA, съответно – разтоварено и обработено от „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД.

На 23.12.2022 г. ищецът е получил Нарездане № 1 от същата дата за разтоварване и експедиране на товара от моторния кораб SKY VIZA. Нарездането е било издадено от „Климарин” ООД – гр. Варна, в качеството му на представител на ответника. В нареждането е посочено, че товарът е 3850 тона, като количеството за генерален акт ще бъде определено по драфт сървей с изпълнител „Инколаб” – Бургас. Това нареждане не обвързва „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД с количеството на товара, а само го задължава да предприеме действия по разтоварване на товара, съгласно сключения между страните договор от 22.12.2022 г., като самото количество на товара ще бъде определено след разтоварването на кораба. Самото разтоварване на кораба, съгласно Генерален акт от 27.12.2022 г. е започнало на 23.12.2022 г. и е приключило на 27.12.2022 г., като е посочено, че обявения товар е 3850 тона, а действително разтовареното количество е 3849,710 тона или с 290 кг. по-малко от обявеното в коносаментата. Самият сертификат за качеството на

товара /драфт сървей/ е издаден на 27.12.2022 г., като в него е отбелязано, че измерването на количеството товар е извършено по време на разтоварването на кораба след съответните измервания преди започване на разтоварването и след неговото приключване. Предвид на това, следва да бъде прието, че ищецът е получил 3849,710 тона уреа, а не както е посочено в коносамента – 3850 тона. В тази връзка, не може да бъде споделено становището на ответника, че тъй като „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД не е направило възражение по чл. 156, ал. 1 от КТК за липси или повреди на товара, то се счита обвързано от посоченото в коносамента количество. Като документ, отнасящ се до извършения превоз, коносаментът има действие по отношение на участниците в превоза. Това са изпращачът – възложителят на превоза, превозвачът и получателят. В конкретния случай като получател на товара в коносамента е посочено „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД. Поради това именно това дружество по силата на чл. 158, ал. 1 от КТК е легитимирано да получи товара по коносамента и е обвързано от правилото, че следва да приеме товара при доставянето му и именно то трябва да направи възражения по отношение на това дали са налице липси или повреди по същия. Затова обвързващото действие на коносамента по чл. 117 от КТК се отнася до „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, а не до „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД. Отношенията между двете страни в производството не се уреждат от правилата за договор за превоз, поради което и същите не могат да намерят приложение в отношенията между тях. Поради това „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД не може автоматично да се счита обвързано от количеството карбамид, посочено в коносамента. То следва да се счита обвързано от количеството от 3849,710 тона, посочено в Генералния акт № 82/27.12.2022 г., който е подписан от представители и на двете страни по делото, както и от представител на лицето, извършило измерването. Същевременно, както бе посочено по-горе, при измерване на количеството карбамид при експедицията на същото е установено общо пакетирано извозено количество в размер на 3801,780 тона карбамид, което представлява сумарно количество на всички изпълнени 152 броя заявки от страна на „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД за периода от 27.12.2022 г. до 26.01.2023 г. Същевременно от заключението на изслушаната по делото СТЕ с вещо лице инж. Г. Г. и от обясненията му, дадени в съдебно заседание на 14.03.2024 г. се установява, че в складовете на ищеца не се съхранява остатъчно количество от разтоварения от моторен

кораб SKY VIZA карбамид. От посоченото заключение, както и от заключението на изслушаната по делото СКТЕ с вещо лице инж. Г. Г., се установява, че цялото количество карбамид, което е било доставено на „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД и предадено на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД по договора за пристанищни услуги от 22.12.2022 г., е разтоварено, обработено и предадено на посочените от ответника лица, т.е. не е налице твърдения остатък от 47,850 тона карбамид. От тези заключения и от обясненията на вещите лица следва, че обработката на товара се е извършвала по метода кораб – склад - полуоткрит склад – опаковане - експедиция. Товарът от моторния кораб SKY VIZA е бил разтоварен в складове № 6 и № 7 на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД, откъдето в последствие е преместван в полуоткрит склад № 5, в който се е намирала машината за опаковане. Това движение на уреата се установява и от представените с исковата молба и с отговора на исковата молба отчети, от които е видно, че цялата експедиция на вече обработената уреа се е извършвала от полуоткрит склад № 5. Вещото лице е посочило също така, че не може да се даде заключение дали е налице преместване на товара от склад № 6 и № 7 в други складове преди същия да достигне полуоткрит склад № 5, тъй като подобни действия не се отразяват в системата за управление, в която са налични само заявките на клиента. Въз основа на констатираната разлика между приетия и експедирания товар, ищцовото дружество е съставило констативен протокол от 26.01.2023 г. за констатирани фири, като такива са определени за 3 фази, а именно: кораб–склад – 1,4%, склад-склад – 1,4% и съхранение в закрит склад – 0,20%. Този протокол е съставен едностранно от ищеца с позоваването на Наредба № 13а-10430 за пределните размери на естествените фири, брака и липсите на стоково-материалните ценности при съхраняването и транспортирането им. От заключението на СТЕ с вещо лице инж. Г. Г. се установява, че разликата между двете средства за измерване - драфт сървей метода и измерването чрез електронна везна, е 47,93 тона или 1,245%. Този процент е по-малък от пределния нормативно установен размер от 1,6% (1,4% за обработка на насипни товари в морски и речни пристанища и 0,2% за съхранение до 30 дни). Както сочи вещото лице, измерването по първия от посочените методи става като се четат газенията по шестте марки на кораба: на носа, по средата и на кърмата в ляво и в дясно. Този метод е опосредствен метод за определяне на теглото на товара, без претегляне на самия товар.

Като изходни данни методът ползва множество променливи, които могат да варират. Драфт сървей методът може да установи приблизително тегло на товара, което е логично да се различава от измереното при разтоварването, обработката, пакетирането и експедицията на насипния товар /уреа/. В практиката е прието обичайната грешка на метода да е в интервала 0,5-1,00%. Както е обяснило вещото лице в съдебното заседание, проведено на 14.03.2024 г., разтовареното количество уреа е било складирано в складове № 6 и № 7 на пристанището, като в последствие уреата е било премествана в склад № 5, който е полуоткрит. В последния склад е била пакетиращата машина и целият товар е минавал оттам, тъй като е следвало да бъде пакетиран. С оглед на това и отчитайки установените с Наредба № 13а-10403 за пределните размери на естествените фири, брака и липсите на стоково-материалните ценности при съхраняването и транспортирането им правила, вещото лице е установило и размера на естествените фири, допустими по Наредбата като е посочило, че техния размер е по-голям от разликата между установеното чрез драфт сървей метода количество на товара и това, установено чрез претеглянето му с електронна везна. В случая настоящият състав намира за неоснователно твърдението на „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, че посочената наредба не следва да намери приложение, тъй като „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД е приело товара без измерване, позовавайки се на чл. 7, ал. 1, т. „а” от същата. Посочената разпоредба гласи, че нормите за естествени фири не се прилагат в случаите, когато приемането, превозването и продажбата на стоково-материалните ценности е станало без претегляне, т.е. само по документи. В случая обаче това не е налице, тъй като едновременно с разтоварването на кораба е извършвано и измерване на товара по драфт сървей метода, като в Генералния акт № 82/27.12.2022 г., с който е отбелязано приключването на разтоварването, е посочено действително констатираното количество товар, а именно - 3849,710 тона, като този акт е подписан от представители на страните. Т.е. налице е измерване на товара, в което са участвали и двете страни, като същите са приели резултатите от него.

Предвид всичко гореизложено, следва да бъде прието, че спорното количество от 47,850 тона карбамид представлява естествени фири, т.е. загуби от товара в процеса на разтоварване, складиране и обработка на същия. Предвид на това, цялото количество карбамид, което „АГРОБЛОК

ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД е закупило и което е било доставено с моторен кораб SKY VIZA, е било обработено от „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД в изпълнение на задълженията му по Договора за пристанищни услуги от 22.12.2022 г. Тъй като ищецът е изпълнил задълженията си по този договор, на него му се дължи съответното възнаграждение. Не може да бъде споделено становището на ответника, че ако са налице липси, то следва същите да са в размер максимум на 0,4% от товара така, както е посочено в „Обичаите на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД”, тъй като в същите е посочено, че този процент се прилага за технологичен брак от разпиляване, т.е. брак, който се дължи на виновни действия на служители на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД, докато естествените фири са вследствие на самия товар и са налице при невиновно поведение, тъй като се предполага, че е обичайно да настъпят при извършване на съответната дейност. Предвид на това, не са налице предпоставките за упражняване на права по чл. 90 от ЗЗД или по чл. 99 и сл. от ЗЗД, доколкото не е налице остатъка от 47,850 тона карбамид, наличието на който предполага упражняването на първото право. Още повече, че дори да е налице, то упражняването на правото на задържане по чл. 90, ал. 1 от ЗЗД не предполага отхвърляне на иска, а едновременно осъждане на ищеца да изпълни неговото задължение заедно с това на ответника. Доколкото не е установено липсата на 47,850 тона карбамид да се дължи на виновното поведение на служители на „ОДЕСОС ПБМ” ЕАД, то не са налице и предпоставките за осъществяване на правото по чл. 99 и сл. от ЗЗД, доколкото последното предполага вземане на ответника за вреди от констатираната липса, каквото не е налице, когато липсата се дължи на естествени фири. Поради това, така предявеният иск с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД е основателен и като такъв следва да бъдат уважен така, както е предявен.

По отношение на иска по чл. 86 от ЗЗД.

Съгласно чл. 303а, ал. 3 от ТЗ, ако не е уговорен срок за плащане, паричното задължение трябва да бъде изпълнено в 14-дневен срок от получаване на фактурата или на друга покана за плащане. В конкретния случай в чл. 37 от Договора за пристанищни услуги от 22.12.2022 г. страните са уговорили, че сумата по фактурите следва да бъде платена в седмодневен срок от получаването им. Доколкото ответникът не е изпълнил задължението си по трите фактури, той е изпаднал в забава и дължи обезщетение за същата.

При спазване на посоченото правило по договора, ответникът е следвало да изпълни задължението си по фактура 0000015890 от 23.01.2023 г. – до 30.01.2023 г., по фактура 0000015893 от 25.01.2023 г. – до 01.02.2023 г. и по фактура 0000015896 от 27.01.2023 г. – до 03.02.2023 г. Изчислено служебно от съда, обезщетение по първата фактура за периода от 31.01.2023 г. до 30.03.2023 г. вкл. е в размер на 776,62 лева, обезщетение по втората фактура за периода от 02.02.2023 г. до 30.03.2023 г. вкл. е в размер на 80.50 лева и обезщетението по третата фактура за периода от 04.02.2023 г. до 30.03.2023 г. вкл. е в размер на 0.49 лева. Предвид на това, исковете за обезщетение за забава до 30.03.2023 г. вкл. се явяват основателни и следва да бъдат уважени така, както са предявени.

Върху главниците по трите фактури следва да бъде присъдена и законната лихва за забава, считано от датата на предявяване на иска – 05.04.2023 г. до окончателното плащане.

По отношение на разноските:

Ищецът претендира присъждане на разноски по делото, за което е представен списък на разноските по чл. 80 от ГПК /л. 537 от делото/ и доказателства за извършването им. Същият е направил разноски в размер на 1888,98 лв. - внесена държавна такса, 40 лв. – държавна такса по молба за обезпечение на иска по ч.т.д. № 142/2023 г. по описа на ВОС, 900 лв. – възнаграждение за вещи лица или общият размер на сторените разноски в настоящото производство е 2828,98 лв. Отделно от това е направено искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение по чл. 78, ал. 8 от ГПК, което съдът определя в размер на 540,00 лв. по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ, във вр. с чл. 25, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за заплащане на правната помощ. Определен по този начин, общият размер на разноските на ищеца в исковото производство е **3 368,98 лв.**, които му се дължат изцяло от ответника, на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 от ГПК.

Воден от гореизложеното и в същия смисъл, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, ЕИК 206938735, със седалище и адрес на управление: гр. Горна Оряховица, ул.

„Св. Княз Борис I“ № 1, да заплати на ОДЕСОС ПБМ” ЕАД, ЕИК 103930885, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, Южна промишлена зона, сумата общо от **45974.55 лева /четиридесет и пет хиляди деветстотин седемдесет и четири лева и петдесет и пет стотинки/**, от която 41494.52 лева по фактура 0000015890 от 23.01.2023 г., сумата от 4451.87 лева по фактура 0000015893 от 25.01.2023 г. и сумата от 28.16 лева по фактура 0000015896 от 27.01.2023 г., представляваща неплатено възнаграждение по сключен между страните Договор за пристанищни услуги от 22.12.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска – 05.04.2023 г. до окончателното плащане, както и сумата от общо **857.60 лева /осемстотин петдесет и седем лева и шестдесет стотинки/**, представляваща обезщетение за забавено плащане, от която сумата 776,62 лева обезщетение по първата фактура за периода от 31.01.2023 г. до 30.03.2023 г. вкл., сумата от 80.50 лева обезщетение по втората фактура за периода от 02.02.2023 г. до 30.03.2023 г. вкл. и сумата от 0.49 лева обезщетение по третата фактура за периода от 04.02.2023 г. вкл. до 30.03.2023 г. вкл., **на основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД.**

ОСЪЖДА „АГРОБЛОК ТЪРГОВСКА КОМПАНИЯ” ЕООД, ЕИК 206938735, със седалище и адрес на управление: гр. Горна Оряховица, ул. „Св. Княз Борис I“ № 1, да заплати на ОДЕСОС ПБМ” ЕАД, ЕИК 103930885, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, Южна промишлена зона, сумата от **3 368,98 лв.** /три хиляди триста шестдесет и осем лева и деветдесет и осем стотинки/ разноси по делото, **на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 от ГПК.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Варненски апелативен съд с въззивна жалба в двуседмичен срок от връчването на препис от същото на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____